

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет
Кафедра теорії та методики дошкільної та спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЕМОЦІЙНА ПІДТРИМКА ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

ЗАСОБАМИ ТВОРЧОСТІ

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Дошкільна освіта»

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні
Кафедри теорії та методики
дошкільної та спеціальної освіти
Протокол № 1 від 28.08.2023 р.

м. Івано-Франківськ-2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Психоемоційна підтримка дітей дошкільного віку засобами творчості
Викладач(-і)	доц. Скоморовська І. А., доц. Захарасевич Н.В.
Е-mail викладача	iryna.skomorovska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Курс/семестр	1/2
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Практичні заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є теоретико-практичні аспекти психоемоційної підтримки дітей дошкільного віку засобом творчості.</p> <p>Дисципліна «Психоемоційна підтримка дітей дошкільного віку засобом творчості» - складова блоку дисциплін вільного вибору студентів 1 курсу ОР магістр, спеціальності 012 «Дошкільна освіта».</p> <p>Вивчення освітнього компоненту «Психоемоційна підтримка дітей дошкільного віку засобом творчості» дозволяє здобувачам освіти оволодіти необхідними знаннями про емоційну сферу дошкільників, формування емоційного інтелекту, вплив травматичних та стресових подій на особистість дитини, а також з'ясувати значення творчості для зняття емоційної напруги та надання психоемоційної підтримки дошкільникам у ЗДО. В межах вивчення курсу також здійснюється характеристика методів арт-терапії у роботі з дітьми дошкільного віку, зокрема дітей ВПО (ізотерапія, пісочна терапія, ігрова терапія, казкотерапія, кольоро-терапія, лялько-терапія); проаналізовано методики роботи у вказаних методах.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є оволодіння здобувачами освіти знаннями та навичками психоемоційної підтримки дітям дошкільного віку засобом творчості в ЗДО.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є систематичний виклад матеріалів курсу з урахуванням сучасних наукових концепцій та здобутків психолого-педагогічної науки минулого. Засвоєння закономірностей розвитку і формування емоційної сфери дитини в різні вікові періоди та визначення впливу творчості на емоційний стан дошкільників. Оволодіння методами діагностики і психологічної корекції індивідуальнотипологічних особливостей дітей.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

Загальні компетентності:

ЗК-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Фахові компетентності:

СК-3. Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, з особливими освітніми потребами.

СК-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

Результати навчання:

ПРН-04. Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності.

ПРН-06. Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини.

ПРН-08. Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.

ПРН

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	Лекції – 12 год.
семінарські заняття /практичні/лабораторні	Практичні заняття – 18 год.
Самостійна робота	Самостійна робота – 60 год.

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий
II	012 Дошкільна освіта	1	Вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість год.		
	лекції	заняття	сам.роб.
Тема1. Розвиток емоцій у дошкільному віці. 1. Особливості емоційного розвитку у немовлячому віці. 2. Емоційний розвиток у ранньому дитинстві. 3. Емоційний розвиток у віці 3-7 років. 4. Розлади емоційної сфери дошкільників.	4	4	12
Тема2. Особливості розвитку емоційного інтелекту дітей дошкільного віку. 1. Формування емоційного інтелекту 2. Чинники розвитку емоційного інтелекту дошкільників. 3. Вплив творчості на розвиток емоційного інтелекту.	-	4	12

Тема3.Психологічна характеристика творчості 1. Творчість та її прояви в дошкільному віці. 2. Чинники дитячої творчості. 3. Психологічна характеристика різних видів творчості.		2	2	12
Тема4. Травматична подія в дитинстві та її вплив на подальше життя людини 1. Характеристика травматичних подій. 2. Реакції дитини на стрес і травму. 3. Захисні чинники та стійкість до стресових та травматичних подій. 4. Психоемоційна підтримка дітей дошкільного віку.		2	4	12
Тема5. Використання арт-терапії у психоемоційній підтримці дошкільників. 1. Характеристика методів арт-терапії (ізотерапія, пісочна терапія, ігрова терапія, казкотерапія, кольоро-терапія, лялько-терапія). 2. Арт-терапія у роботі з дітьми дошкільного віку. 3. Арт-терапія у роботі з дітьми з ООП. 4. Арт-терапія у роботі з дітьми ВПО.		4	4	12
ЗАГ.:		12	18	60
6.Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Семестр 2 Вид контролю – залік Максимальна оцінка – 100 балів			
Вимоги до письмових робіт	Самостійне виконання, власний аналіз та міркування.			
Семінарські заняття	Семінарські заняття - максимальна оцінка – 80 балів Самостійна робота – максимальна оцінка – 20 балів			
Умови допуску до підсумкового контролю	Умови допуску до підсумкового контролю - виконання 90% завдань. Допуском до заліку є відвідування більше 50% занять, пройдене тестування на платформі дистанційного навчання, виконання самостійної роботи.			
Підсумковий контроль	Залік (тестування)			
7.Політика навчальної дисципліни				

Письмові роботи: Самостійне виконання, власний аналіз та міркування.

Академічна доброчесність: Академічна доброчесність. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається «Положенням про запобігання та виявлення плагіату» у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

Відвідування занять. Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019). Ознайомитися з положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/pol_ozhenja/

Неформальна освіта: Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra. Можливість зарахування неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) Ознайомитися з положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2019/11/819_29.11.2019.pdf

8. Рекомендована література

1. Бондар Л. М. Використання методів арт-терапії в роботі з дітьми дошкільного віку / Л. М. Бондар // Педагогічний пошук. - 2014. - № 1. - С. 54–57.
2. Дерев'яно С. П. Д 36 Психологія дитячої творчості : Навчально-методичні рекомендації. Чернівці : НУЧК імені Т.Г. Шевченка, 2020. 76 с.
3. Дуткевич Т. В. Дитяча психологія. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 424 с.
4. Калька Н., Ковальчук З. Практикум з арт-терапії: навч.-метод. посібник. Ч. 1. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 232 с.
5. Кононко О.Л. Коментар до Базового компонента дошкільної освіти в Україні : науково-методичний посібник / наук. ред. О.Л. Кононко. Київ : Ред. журн. «Дошкільне виховання», 2003. 243 с.
6. Магдисюк Л. І. Казкотерапія в психологічному консультуванні дітей та дорослих: навч. Посіб. для студ. вищ. навч. закл. III–IV рівнів акредитації / Людмила Іванівна Магдисюк, Раїса Петрівна Федоренко, Марія Іванівна Замелюк. – Луцьк : Вежа-Друк, 2019. – 152 с. 13.
7. Мішкулинець О. Використання арт-терапевтичних методик в умовах інклюзивного освітнього середовища // Психологія: теорія і практика. Випуск 2 (2) 2018. С. 76-87.
8. Психологічна підтримка та допомога дітям, які пережили травматичні події. Навчально-методичний посібник / Автори-упоряд. : Н. Вааранен-Валконен, Н. Заварова, за заг. ред. О. Калашник. – К.: 2022. – 104 с.
9. Психолого-педагогічна допомога особистості засобами арттерапії : міжнародна колективна монографія / за заг. ред. Т. А. Ткачук, Н. О. Бочаріна / Переяслав (Київ.обл.) : Домбровська Я. М., 2020. 237 с.
10. Психолого-педагогічний супровід формування особистості дошкільника : колективна монографія / Т. Кочубей, В. Кузь, Л. Іщенко [та ін.]; за заг. ред. В. Кузь.– Умань : ВПЦ «Візаві», 2017. – 212 с.
11. Психолого-педагогічний супровід розвитку особистості дитини в умовах закладу дошкільної освіти і сім'ї : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф., м. Умань, 25 листоп. 2021 р. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [голов. ред.: Іщенко Л. В., Карнаух Л. П. ; ред. кол.: Дука Т. М., Мельникова О. М., Підлипняк І. Ю. [та ін.]. – Умань : Візаві, 2021. – 194 с.
12. Психосоціальна допомога внутрішньо переміщеним дітям, їхнім П 61 батькам та сім'ям з дітьми зі Сходу України : посіб. для практиків соціальної сфери / Мельник Л.А. та ін. ; за ред. Волинець Л.С. – К. : ТОВ «Видавничий дім «Калита», 2015. – 72 с.
13. Савчин М. Загальна психологія : підручник. 3-тє вид. Київ : ВЦ «Академія», 2020. 344с.
14. Сусла А.М. Пісочна терапія в роботі з дітьми з вадами психофізичного розвитку /А.М. Сусла // Дитина з особливими потребами. – 2016.– № 6.– С. 6–8.
15. Терлецька Л. Г. Психологія здоров'я: арт-терапевтичні технології: навч. пос. / Л.Г. Терлецька. – Київ: Видавничий дім «Слово», 2016. – 128 с.
16. Трофаїла Н. Д. Емоційний розвиток дітей дошкільного віку // Науковий вісник МНУ імені В.О.

Суходлинського. Випуск 1.45 (106)·Педагогічні науки. 2014. С.155-158.

.....

Викладачі; доценти Скоморовська І. А., Захарасевич Н.В.